

РЕШЕНИЕ

№ 151

гр. Пазарджик, 25.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПАЗАРДЖИК в публично заседание на двадесет и пети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Борислав Ал. Илиев

при участието на секретаря Петя Кр. Борисова
в присъствието на прокурора Д. Г. П.
като разгледа докладваното от Борислав Ал. Илиев Гражданско дело №
20235200100555 по описа за 2023 година

Производството е образувано по предявен е иск от И. А. А. от гр.П. чрез адв.В.С., *срещу* Прокуратурата на Република България, с правно основание чл. 2б, ал. 1 от ЗОДОВ за заплащане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди, в размер на 100 000 лв. ,ведно със законната лихва върху главницата от датата на предявяване на настоящата искова молба до окончателното изплащане на сумата.

Така предявеният иск се основава на следните фактически твърдения:

Ищецът е баща и законен представител на А. И. А..

Образувано е ДП 268/07.08.2012 год.по описа на РУ на МВР-гр.Пещера,поради подаден сигнал до дежурния за сбиване,при което с удар с чук по главата е пострадал А. И. А..С протокол за оглед започва ДП по чл.129 от НК и е уведомена прокуратурата. Разпитани са свидетели. А. А. е починал на год.на 08.09.2012 год.назначена експертиза. Починал е от черепномозъчна травма,причинена с удар с чук.

На 28.09.2012 год. докладна от разследващия полицай да се изпрати на Окръжна прокуратура-гр.Пазарджик и делото е изпратено там и е образувана .пр.пр.2882/2012 год.по оипса на Окръжна прокуратура..

На 05.09.2012 год. И. А. е подал жалба в прокуратурата.

Обвинен за убийство е С. Д. А. от гр.П.На 30.06.2022 год.С. А. е обвинен по чл.116 от НК и има постановление за принудително довеждане и е обявен за международно издирване.

Налице е нарушение на правото на ищеца на гледане на делото в разумен срок-делото продължава вече повече от десет години, макар че още в началото са разпитани свидетелите.

Допуснатото нарушение причинява на ищеца значителни неимуществени вреди-притеснения,обида,възмущение,внушаване на чувство на малоценност и т.н.

Моли да се осъди прокуратурата в Република България да заплати на ищеца 50 000 лв. ведно със законната лихва от датата на завеждане на исковата молба в съда до крайното изплащане.Претендира присъждане и разноските по делото - 10 лв.за ДТ и адв. хонорар при условията на чл.38 от ЗА,защото ищецът е материално затруднен.

Сочи доказателства и прави доказателствени искания пълномощно и вносна бележка за внесена ДТ 10 лв. Моли да се изиска от прокуратурата да представи справка за това кога какви следствени действия са извършени, кога е предявено обвинението и каква е съдбата на делото. Моля да ни се допусне един свидетел при довеждане,който ще даде показания за претърпените вреди.

С допълнителна молба е отсдтранил нередовностите по движение на исковата молба в следния смисъл.По обосноваване на правния интерес: Ищецът е баща и наследник на убития А. И. А..Искът срещу прокуратурата е заради нарушение на правото на гледане на делото в разумен срок.

Правопораждащите факти:Началото на срока е от образуването на ДП 268/07.08.2012 год.по описа на РУ на МВР-гр.Пещера,поради подаден сигнал до дежурния за сбиване,при което с удар с чук по главата е пострадал А. И. А..С протокол за оглед започва ДП по чл. 129 от НК и е уведомена прокуратурата. Разпитани са свидетели. А. А. е починал нагод.на 08.09.2012 год.назначена експертиза. Починал е от черепномозъчна травма,причинена с удар с чук. На 28.09.2012 год. докладна от разследващия полицай да се изпрати на Окръжна прокуратура-гр.Пазарджик и делото е изпратено там и е образувана .пр.пр.2882/2012 год.по описа на Окръжна прокуратура..На 05.09.2012 год. ищецът е подал жалба в прокуратурата. Чак на 30.06.2022 год. С. А. е обвинен по чл.116 от НК и има постановление за принудително довеждане и е обявен за международно издирване. Налице е нарушение на правото на ищеца на гледане на делото в разумен срок-делото продължава вече повече от десет години, макар че още в началото са разпитани свидетелите и е било ясно,че се касае поне до опит за убийство.

В нарушение на чл. 13 от НПК прокуратурата не е изпълнила задължението си своевременно да вземе всички мерки за разкриване на обективната истина. Позовава се на чл.46 ал.2-ра т. 1-ва от НПК.Прокурорът ръководи разследването и осъществява постоянен надзор за законосъобразното му и своевременно провеждане.

Вредите,което са причинени с нарушението са значителни неимуществени вреди-притеснения,обида,възмущение,внушаване на чувство на малоценност и т.н.

Петитум: Ищецът моли да се осъди прокуратурата в Република България да заплати на ищеца 50 000 лв. като обезщетение за причинените му с нарушаване на правото на гледане на делото в разумен срок неимуществени вреди ведно със законната лихва от датата

на завеждане на исковата молба в съда до крайното изплащане.

По дела по ЗОДОВ неимуществените вреди се предполагат и не се доказват.Позовава се на практиката на ВКС.Примерно Решение №86 от 09.05.2019 год.по дело №2586/18. на четвърто г.о. и решение №18 по гр.д.№2731/2013 год.Не е необходимо да се посочва и доказва причинна връзка.

В този смисъл има изобилна практика и на Окръжен съд-гр.Пазарджик.Примерно дело №302/2021 год.което вече окончателно приключи.

Претендира да бъде осъдена прокуратурата да заплати държавна такса 10 лв.на ищеца,а на мен адвокатски хонорар при условията на чл.38 от 30 като материално затруднен.

С допълнителна молба заявява,че досъдебното производство не е приключило по смисъла на чл.192 от НПК.От сайта на прокуратурата е ноторно,че от 21.09.2023 год. .пр.пр.2882/ 2012 год.по описа на Окръжна прокуратура е за решаване при прокурора и той още не се е произнесъл. Освен това,искът е за над 10 000 лв.и не може да се постигне споразумение. до прокуратурата. Представя две молби на пострадалия

Освен това допълва следното: Досъдебното производство не е приключило по смисъла на чл.192 от НПК. Току-що проверил на сайта на прокуратурата и според него е ноторно,че от 22.08.2023 год. .пр.пр.2882/2012 год.по описа на Окръжна прокуратура се очакват материали от РУ на МВР- Пещера.

Предишният път погрешно е писал,че делото е при прокурора,всъщност е още в Полицията в Пещера. Проверил и се установило,че още е при разследващия полицай. Направил допълнителна проверка. Установил,че делото още не е постъпило в прокуратурата,а е в полицията при разследващия полицай.На 22.08.2023 год.срокът за разследване е бил продължен и срокът за приключване е 03.11.2023 год.

В срока по чл.131 от ГПК е постъпил писмен отговор от Прокуратурата на РБ чрез представител от страна на ОП-Пазарджик. Изразено е становище, че предявеният иск е допустим, като оспорва изцяло исковата претенция по чл. 26 от ЗОДОВ, като недоказана, както по основание, така и по размер.

Твърденията, изложени в исковата молба са общи, не са подкрепени с конкретни доказателства.

Освен основателността на претенцията си, в тежест на ищеца е да докаже наличието на твърдените неимуществени вреди и правопораждащия ги юридически факт по посоченото от него правно основание - нарушаване право на разглеждане и решаване в разумен срок на ДП № 268/2012г. по описа на РУМВР- Пещера, преписка № 2882/2012г. по описа на ОП- Пазарджик.

Преценката за наличие на нарушение на право на разглеждане и решаване на делото в разумен срок съгласно чл. 6, § 1 от КЗПЧОС, а от там и обезщетенията на причинени от това вреди се извършва по критериите, определени в чл. 26, ал.2 ЗОДОВ: обща продължителност и предмет на производството, неговата фактическа и правна сложност, поведението на страните и на техните процесуални представители,поведението на останалите участници в процеса и на компетентните органи, както и други факти от значение за правилното решаване на спора.

Видно от исковата молба досъдебното производство е било образувано, в условията

на чл. 212,ал.2 НПК, с извършване на първото действие по разследването - оглед на местопроизшествие, на 07.08.2012г., за престъпление по чл. 129 ИК с пострадал А. А. - син на ищеца, починал месец по - късно на 08.09.2012г. По делото били извършени разпити на свидетели, назначена съдебно медицинска експертиза, делото изпратено на 28.09.2012г. по компетентност на ОП- Пазарджик и повдигнато обвинение за убийство. На 30.06.2022г. на А. било повдигнато обвинение по квалифициран състав на престъплението - чл. 116 НК. Посочено е, че имало постановление за принудително довеждане на обвиняемия, който бил обявен за международно издирване.

Твърди,че е нарушено правото му на гледане на делото в разумен срок, тъй като продължило повече от 10 г., макар още в началото да са разпитани свидетели.

Липсват твърдения и не са ангажирани доказателства от наблюдаващия прокурор да не са били извършени адекватни и наложителни действия по разследването. В този времеви период, видно от исковата молба, са били разпитани свидетели, назначена съдебно медицинска експертиза, повдигнато обвинение, указано на органите по издирване в МВР извършване на оперативни действия по установяване и принудително довеждане на обвиняемия включително и международно издирване.

ДП №286/2012г. по описа на РУМВР- Пещера е образувано на 07.08.2012г. срещу М. Д. А. за престъпление по чл. 129 НК, с пострадал А. И. А.. В хода на разследване по досъдебното производство било установено, че смъртта на А. А., настъпила на 08.09.2012г., е в причинно следствена връзка с нанесен му удар с чук по главата. С постановление от 05.10.2012г. досъдебното производство е прието за наблюдение от ОП-Пазарджик продължило да се води срещу М. Д. А. по чл. 116, ал.1,т. 11 НК. От показанията на първоначално разпитани свидетели било установено, че ударът с чук спрямо А. е нанесен от М. А.. В последствие било установено, че извършител на деянието е друго лице - С. Д. А., привлечен задочно в качеството на обвиняем на 24.07.2018г. по чл.116,ал.1,т.11 НК. На 30.06.2022г., на осн. чл. 269,ал.3,т.4,б. "а" НПК, С. А. бил привлечен като обвиняем за престъпление по чл. 116,ал.1,т.11 НК. Спрямо С. А. била издадена ЕЗА и постановление за задържане на осн. чл. 64,ал.2 НПК. Обявен за международно издирване в ШИС и по канала на ИНТЕРПОЛ. Досъдебното производство постъпило в ОП - Пазарджик, в срока за произнасяне на прокурора по чл. 242 НПК.

В хода на разследването производството на няколко пъти било спирано и в последствие възобновявано поради наличие на законовите предпоставки за това - отсъствие на свидетели и извършител на престъплението извън страната.

Причина за продължителността на досъдебното производство е отсъствието на С. и М. А.и напуснали пределите на страната още през 2012г. Отсъствие на свидетели очевидци също извън страната. Разследването е било затруднено,тъй като свидетелите М. К. и И. К. първоначално посочили като извършител М. А.. Извършени са множество процесуално - следствени действия. С. А. и М. А. били обявени за ОДИ с телеграма № 5167/2013г- за първия и телеграма № 5173/ 201 3г- за втория. За резултата от издирването са прилагани докладни записки.

Прокуратурата не следва да отговаря по чл. 26 ЗОДОВ в периодите на спряно наказателно производство, чието развитие зависи от друг орган, а именно от извършване на оперативно издирвателни действия, провеждани от МВР. В периода, през който досъдебното производство е било спряно прокуратурата е изисквала информация за резултата от извършваното издирване на свидетели и извършителя от органите на МВР вкл. и международно.

Издирването на извършителя на престъпление е професионална дейност - съвкупност от оперативни способности и оперативно издирвателни мероприятия, осъществявана само и единствено от органите на МВР по законоустановения ред. Прокуратурата няма как да се намесва в тази дейност на службите на МВР. Без всякакво съмнение издирвателната дейност е административна по см. на чл.1,ал.1 ЗОДОВ. Дори и такова действие да е поискано от правозащитни органи по чл. 2 ЗОДОВ за целите на досъдебно или съдебно производство, това не превръща издирвателната дейност в правозащитна. За това периода на спиране на производството следва да се изключи от срока на разследване по делото, защото в този период срок не тече.

Никъде в исковата молба не се сочат действия, които е следвало да бъдат извършени по делото, а не са били извършени от наблюдаващия прокурор.

Сочи се общо, че „прокуратурата не е изпълнила задължението си за своевременно да вземе всички мерки за разкриване на обективната истина.“

Твърдението е несъстоятелно, доколкото по досъдебното производство в кратък срок от образуването са били извършени всички възможни действия по разследването, чрез способите на НПК.

Следва да се има в предвид, че упражнението от страна на наблюдаващия прокурор на вменената му от закона функция на ръководство и надзор на разследване е осигурило събиране на релевантни доказателства за разкриване на обективната истина и установяване на авторството, имайки предвид първоначално заблуждаващите показания на свидетели очевидци /участници в процеса/ сочещи като извършител друго лице, както и отсъствието на свидетели и извършителя извън страната през периода на разследване. Проявявана е активност по преодоляване на основанията, послужили за спиране, като делото е възобновявано, извършвани са действия свързани с общодържавно и международно издирване.

При определяне на размера на обезщетението следва да се отчете обстоятелството, че ищеца се е конституирал като страна в производството едва на 21.09.2023г., от който момент биха могли да настъпят вреди от забавен процес.

При определяне на размер на обезщетение за неимуществени вреди от нарушаване правото за разглеждане и решаване на дело в разумен срок съдът следва да съобрази всички конкретно обективно съществуващи обстоятелства от значение за критерия "справедливост", включително обстоятелството, че пострадалият се е дезинтересирал дълъг период от време от производството и обстоятелството, че производството е било спряно поради отсъствие на свидетели и неиздирване и задържане на извършителя на престъплението.

В тежест на ищеца е да ангажира доказателства за следните обстоятелства: 1. за обстоятелството, че притежава качеството на пострадал по см. на чл.76 НПК в образувано наказателно производство; 2. за продължителността на проведеното наказателно производство и за обстоятелството, че е нарушено правото на разглеждане и решаване на делото в разумен срок, съгласно чл. 6, §1 от КЗПЧОС; 3. за претърпените неимуществени вреди; 4. за наличието на причинно - следствена връзка между допуснатото нарушение по чл. 6, §1 от КЗПЧОС и претърпените вреди; 5. за размера на дължимото обезщетение.

Ищецът не е представил доказателства, че е претърпял неимуществени вреди, вследствие продължителността на досъдебното производство, непосредствената им причинно - следствена връзка с нарушение на правото на разглеждане и решаване в разумен срок, съгласно чл.6,§1 от КЗПЧОС както и техния размер.

Неимуществените вреди се изразяват в засягане на нематериални блага и личната сфера на правните субекти, каквито са личността и достойнството, търпенето на болки и страдания, негативни физически и психически преживявания. Неимуществените вреди подлежат на доказване, а не се предполагат. Те трябва да се установят с конкретни доказателства по делото, а не с общи твърдения, тъй като за всеки отделен човек са индивидуално определяеми и съдът не може да предполага тяхната наличност.

В тази връзка, недоказани са твърденията за причинени значителни неимуществени вреди - притеснения, обида, възмущение, чувство за малоценност.

Пострадалият би могъл да притежава права по чл. 6, §1 от КЗПЧОС, само когато упражнява в наказателния процес такова процесуално качество, което е непосредствено свързано с упражняване на негови граждански права. В контекста на наказателното производство и на естеството на упражняваните от пострадалия граждански права, то става въпрос единствено за правото на предявяване на граждански иск за обезщетяване на претърпени от него вреди от извършеното деяние. Това което изключва ищеца от обхвата на чл. 6, §1 от КЗПЧОС в гражданско - правния му аспект е обстоятелството, че всички факти от значение за гражданското право на ищеца за обезщетение на вреди от престъплението могат да бъдат установени от граждански съд. Ищецът е разполагал с възможност да предяви правата си по гражданско правен ред, доколкото гражданския съд има

компетентността да установи всички факти осъществяващи състава на деликта, дори когато същия съставлява и престъпление. Затова висиящността на наказателното производство не е възпрепятствало ищеца да упражни свои граждански права. Бездействието на ищеца, не може да бъде вменено във вина на прокуратурата. Предявения иск с правна квалификация по чл. 26 от ЗОДОВ е неоснователен.

Следва да се има предвид, че исковете по чл. 26 от ЗОДОВ са специални и не се отнасят за обезщетение на вреди от престъплението.

Оспорва исковата претенция от 50 000 лева - претендирано обезщетение за неимуществени вреди, както по основание, така и по размер.

Същата е прекомерна и не е съобразена с принципа на справедливост по чл. 52 от ЗЗД и трайната съдебна практика за аналогични случаи (включително и тази на ЕСПЧ), както и с обществено - икономическите условия в страната.

Според възприетото в т. II на Постановление № 4/23.12.1968 г. на Пленума на ВС, въпрос на фактическа преценка с оглед конкретните факти и обстоятелства, както и с личността на увредения е определянето на конкретния паричен еквивалент на обезщетението за неимуществени вреди. Съгласно константната съдебна практика, размерът на обезщетението за неимуществени вреди е свързан с критерия за справедливост, дефиниран в чл. 52 от ЗЗД, като справедливостта не е абстрактно понятие, а се извежда от преценката на конкретни обстоятелства. Следва да се има предвид, че паричното обезщетение за морални вреди трябва да съответства на необходимото за преодоляването им и че не е проява на справедливост, а е в дисхармония със справедливостта определяне на парично обезщетение, по - голямо от нужното за обезщетяване на претърпените вреди /Решение №832/10.12.20Юг. по гр.д.№593/2010г. на ВКС,IV г.о./

Според законовия критерий, обезщетението следва да е съобразено с вида и характера на упражнената процесуална принуда, с продължителността и интензитета на претърпените негативни изживявания и с причиненото здравословно увреждане, ако е настъпило такова. В Решение № 488/23.04.2013 г. по гр. д. № 85/2012 г.,ВКС, IV г.о. е прието, че като база за определяне на паричния еквивалент на неимуществените вреди, следва да служи още икономическия растеж, стандарта на живот и средностатистическите показатели за доходите и покупателните възможности в страната към датата на увреждането, както и обстоятелството, че осъждането само по себе си също има ефект на репарация. Размерът на обезщетението не следва да бъде източник на обогатяване на пострадалия, като от значение е и създадения от съдебната практика ориентир, относим към аналогични случаи, тъй като в сферата на нематериалните ценности равенството в обществото намира най - чист израз, а „справедливостта“ до голяма степен е изпълнена с морално съдържание и отразява обществената оценка на засегнатите материални блага.

Независимо от обективния характер на отговорността по ЗОДОВ, в тежест на ищеца е да докаже твърдените вреди, техният размер и връзката им с продължителността на наказателното производство. В точка 11 от Тълкувателно решение № 3/22.04.2004 г. на ВСК по тълк. гр. д. № 3/2004 г., ОСГК приема, че обезщетението се определя с оглед особеностите на всеки конкретен случай и при наличието на причинна връзка с незаконните актове на правозащитните органи.

В някои случаи неразумната продължителност на производството може да причини минимални или дори да не причини неимуществени вреди.

В конкретния случай ищецът не е ангажирал доказателства за това, че е претърпял неимуществени вреди, които да са в пряка и непосредствена връзка с продължителността на наказателното производство.

Претенцията на ищеца е изключително завишена и не съответства на претендираните вреди, на икономическия стандарт в РБългария и на съдебната практика в аналогични случаи, включително и тази на ЕСПЧ.

Поведението на ищеца е съпричиняващ фактор, тъй като не е имал никаква активност при положение, че е имал тази възможност. В тази насока ако въобще може да се твърди за някакво увреждане, то в случая би се явило по вина на ищеца по чл.5,ал.1 ЗОДОВ, а при възприето виновно допринасяне в хипотезата на ал.2, то следва да се отчете и

значително занижи обезщетението.

Липсват доказателства за направени разноси от ищеца по настоящото дело, освен за платена държавна такса по чл. 9а, ал.1 от ЗОДОВ в размер на 10 лв., поради което такива не следва да се дължат.

Делото не се отличава с фактическа и правна сложност, поради което възнаграждението за адвокатски хонорар не следва да превишава минималните размери определени в Наредба № 1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Възразява срещу искането за присъждане на адвокатски хонорар по чл. 38 от ЗАдв. Не се сочи по коя от хипотезите на чл. 38, ал.1 от ЗАдв. се претендира адвокатски хонорар, нито доказателства които да я обосновават.

Поради неоснователността и недоказаността на иска, разноси не следва да се дължат.

На осн.чл.10,ал.1 от ЗОДОВ като контролираща страна е конституирана Окръжна Прокуратура гр.Пазарджик.

В съдебно заседание ищеца,чрез адв.В.С. поддържа исковата молба.Сочи доказателства.

Ответника ПРБългария,чрез п-р.П. оспорва предявения иск по основание и размер по съображения изложени в представена по делото писмена защита.

По делото са приложени и приобщени като доказателства пр.пр.№2882/2012г. по опис а на ОП Паз-к и досъдебно производство №268/2012г. по описа на РУ МВР Пещера.

На осн.чл.214 от ГПК е допуснато изменение на предявения иск за сумата в р-р на 100 000лв. ведно със законната лихва считано от предявяване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата.

След анализ на приетите по делото доказателства и при съобразяване доводите на страните, решаващият съд при спазване разпоредбите на [чл. 235](#) и [чл. 236 от ГПК](#) приема за установено следното от фактическа и правна страна:

Правното основание на предявените искове е [чл. 26 от ЗОДОВ](#) главният иск и [чл. 86 от ЗЗД](#) на акцесорния.Налице е правен интерес от предявяване на иска доколкото ищеца е син на А. А. пострадал от престъплението от 07.08.2012г. по което е образувано дп №268/2012г.по описа на РУ МВР Пещера.–починал месец по късно на 08.09.2012г.

Нормата на [чл. 26 от ЗОДОВ](#) предоставя самостоятелен ред, по който всеки гражданин и юридическо лице може да търси отговорност на държавата и да претендира обезщетение за вреди, представляващи пряка и непосредствена последица от нарушение на правото на разглеждане и решаване на делото в разумен срок, съгласно [чл. 6 § 1 от КЗПЧОС](#) т. е. конкретното наказателно производство обуславя съдебната защита на гражданско право с титуляр жертвата на престъпление по смисъла на [чл. 6 § 1 от КЗПЧОС](#). Следва обаче да се съобрази, че по реда на [чл. 26 от ЗОДОВ](#) държавата е длъжна да обезщети само вредите, които са пряка последица от неразумно бавните действия на правозащитните органи, но не и вредите от престъплението.

В случая ищецът претендира обезщетение въз основа на твърдения за вреди, от бавното производство довело до ненаказване на извършителите. Съгласно [чл. 6 § 1 от КЗПЧОС](#) всяко лице "при определянето на неговите граждански права и задължения", има право на справедливо и публично гледане на делото, в разумен срок и нарушението на това субективно материално право поражда отговорност за обезщетение на базата на деликта. В случая продължителността на наказателното производство значително надхвърля законоустановените в НПК срокове, а фактическата сложност на следственото дело, не може да оправдае продължилото малко над 11 години досъдебно производство за установяване на фактите, поради което е налице нарушение на правото на разглеждане и

решаване на делото в разумен срок, съгласно [чл. 6 § 1 от КЗПЧОС](#). В този смисъл от приетото копие на ДП с №268/2012г. по описа на РУ Пещера е образувано на 07.08.2012г. срещу М. Д. А. за престъпление по чл.129 НК с пострададал А. И. А.. В хода на разследване по досъдебното производство било установено, че смъртта на А. А., настъпила на 08.09.2012г., е в причинно следствена връзка с нанесен му удар с чук по главата. С постановление от 05.10.2012г. досъдебното производство е прието за наблюдение от ОП-Пазарджик продължило да се води срещу М. Д. А. по чл. 116, ал.1, т. 11 НК. От показанията на първоначално разпитани свидетели било установено, че ударът с чук спрямо А. е нанесен от М. А.. В последствие било установено, че извършител на деянието е друго лице - С. Д. А., привлечен задочно в качеството на обвиняем на 24.07.2018г. по чл.116, ал.1, т.11 НК. На 30.06.2022г., на осн. чл. 269, ал.3, т.4, б. "а" НПК, С. А. бил привлечен като обвиняем за престъпление по чл. 116, ал.1, т.11 НК. Спрямо С. А. била издадена ЕЗА и постановление за задържане на осн. чл. 64, ал.2 НПК. Обявен за международно издирване в ШИС и по канала на ИНТЕРПОЛ. Досъдебното производство постъпило в ОП - Пазарджик, в срока за произнасяне на прокурора по чл. 242 НПК..

В хода на разследването производството на няколко пъти е било спирано и в последствие възобновявано поради наличие на законовите предпоставки за това - отсъствие на свидетели и извършител на престъплението извън страната.

Причина за продължителността на досъдебното производство е отсъствието на С. и М. А.и напуснали пределите на страната още през 2012г. Отсъствали и свидетели очевидци ,които също се намирали извън страната. Разследването е било затруднено, тъй като свидетелите М. К. и И. К. първоначално посочили като извършител М. А.. Извършени са множество процесуално - следствени действия. С. А. и М. А. били обявени за ОДИ с телеграма № 5167/2013г- за първия и телеграма № 5173/ 201 3г- за втория. За резултата от издирването са прилагани докладни записки. Внесен е обвинителен акт на 12.01.2024г. и е образувано НОХД №35/2024г. по описа на ОС Пазарджик.

В този смисъл съдът не възприема довода на Прокуратурата, че вина за продължителността на наказателното преследване има ищеца който не проявявал активност след смъртта на сина си и едва с молба от 21.09.2023г. е конституиран като страна в производството. В случая Прокуратурата следва да носи отговорност за претърпени вреди за периода на развитието на наказателното преследване с изключение на спряно наказателно производство, чието развитие зависи от друг орган, тъй като тя е органа който определя кога, как, защо и срещу кого да започне наказателното преследване, кого да бъде привлечен като обвиняем и защо, т.е. Прокуратурата е господар на досъдебното производство, откъдето и извода, че отговорността на Прокуратурата е налична.

Съгласно установената практика (Решение № 66 от 2.04.2015 г. по гр. д. № 5813/2014 г. на III г. о., [Решение № 72 от 18.05.2017 г.](#) на ВКС по гр. д. № 3619/2016 г., III г. о., ГК, и др.) механизмът, по който се прави извод дали е спазено изискването за разумен срок е следният: установява се продължителността на релевантния период и след това се преценява дали този период е разумен. Разумността се оценява с оглед обстоятелствата по делото, като се търси баланс между интересите на лицето възможно найбързо да получи решение и необходимостта от внимателно проучване и правилно провеждане на наказателното производство. При преценката си за разумността на релевантния период, решаващият съд прилага три критерия: сложност на делото, поведение на участниците в производството и поведение на компетентните органи. Сложността на делото се преценява съобразно естеството на фактите, които следва да бъдат установени, броя на обвиняемите и свидетелите, нуждата да се получат документи по делото, съединяването на делото с други дела, встъпването на други лица в процеса и всички други релевантни обстоятелства. За

преценка поведението на компетентните органи - голямо значение имат усИ.та им за ускоряване на производството, като принципът е, че компетентните правозащитни органи са тези, от които се очаква да следят всички участници в производството да полагат максимални усИ. за предотвратяване на ненужно забавяне. В случаят делото е с фактическа и правна сложност и както бе посочено вече след провеждането на първоначалните следствени действия и спирането му, други такива действия не са извършвани от разследващите органи. В този смисъл поради бездействието на последните досъдебното производство е продължило неразумно дълго и в крайна сметка е внесен обвинителен акт и е образувано НОХД №35/2024г. по описа на ОС Пазарджик.Ето защо направените от ответната прокуратура възражения в обратния смисъл, съдът приема за неоснователни.

С оглед на така установеното и доколкото не са ангажирани доказателства, опровергаващи твърденията на ищеца, съдът намира, че същият е претърпял претендираните от него неимуществени вреди ,доколкото това са неимуществените вреди по [чл. 26 от ЗОДОВ](#), които мога да бъдат презумирани като естествена и закономерна последица от забавяне разглеждането на делото в разумен срок /в този смисъл Решение № 36 от 04.01.2019 г. по гр. д. № 10004/2018 г. на СГС, Решение № 1736 от 11.08.2016 г. по гр. д. № 2670/2016 г. на АС-София, Решение № 306 от 22.10.2019 г. по гр. д. № 4482/2017 г., г. к, IV г. о. на ВКС/, Този си извод съдът съобразява и с редица решения на ЕСПЧ, в които се приема, че относно неимуществените вреди съществува оборима презумпция, че неразумната продължителност на производството причинява такива, поради което по начало не е необходимо да се доказват изрично обичайните, типични неимуществени вреди, които винаги се търпят от лице, когато съдебното производство е продължило извън рамките на разумния срок, като притеснения и безпокойство за неговото развитие и от евентуален неблагоприятен изход, накърняване на чувството за справедливост и на доверието му в държавността поради забавяне на делото (в т. см. [Решение № 60265 от 20.12.2021 г.](#) на ВКС по гр. д. № 1701/2021 г., IV г. о., ГК и мн. др.).

По делото не се твърди и не са ангажирани каквито и да било доказателства, сочещи на негативни изживявания, надхвърлящи по интензитет обичайните такива от неразумната продължителност на следственото дело.във връзка с твърдените преживявания не бе поискана и допусната и СПсЕ ,както е направено оттегляне на искането за разпит на свидетел.

Като взе предвид изложените доводи по горе съдът счита, че справедливият размер на обезщетението следва да бъде съобразен с принципа заложен в [чл. 52 от ЗЗД](#), което следва да се присъди на ищеца представляващо обезщетение за претърпените неимуществени вреди в резултат на разглеждане на делото извън разумния срок по чл. 6, & 1 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи. с оглед критериите, въз основа на които съдът прави преценката дали е допуснато нарушение по чл. 6 § 1 от ЕСПЧ и посочени примерно в закона /[чл. 26 ал.2 от ЗОДОВ](#).

Поради всичко изложено до тук настоящият състав приема, че предявеният от И. А. иск по [чл. 26 от ЗОДОВ](#) против Прокуратурата на РБ е частично основателен и че справедливото обезщетение за неимуществени вреди от нарушаване правото за разглеждане на делото в разумен срок е в размер на 5 000 лева, до който размер следва бъде уважен, като за горницата над тази сума до претендираните 100 000 лева искът ,като неоснователен ще следва да се отхвърли.

На основание [чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ](#) ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца платената от последния държавна такса в размер на 10 лева. Ответникът дължи и плащане на възнаграждение за един адвокат, съразмерно с уважената част от иска. В случаят то следва да се определи по реда на [чл. 38, ал. 2 от ЗА](#), както е поискано от ищеца, но при липса на представен списък на разноските по [чл. 80 от ГПК](#) е в размер на 400 лева, като е съобразено с разпоредбите чл. 7, ал. 2, т. 4 на действащата Наредба за минималните размери на адвокатските възнаграждения и е съразмерно с уважената част на иска..

Воден от горното Пазарджишкия окръжен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА ПРОКУРАТУРА на РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, гр. София, бул. "Витоша" № 2, ДА ЗАПЛАТИ на И. А. А. с ЕГН:*****, от гр. П., ул. "Я." № на основание [чл. 26 от ЗОДОВ](#) сумата 5 000 (пет хиляди) лева, представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди в резултат на нарушаване на правото на разглеждане на ДП №268/07.08.2012г. по описа на РУ Пещера пр.ка №2882/2012г. на ОП Пазарджик в разумен срок, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 26.09.2023 г. – дата на подаване на исковата молба в съда до окончателното плащане, КАТО ЗА РАЗЛИКАТА от 5 000 (пет хиляди) лева до 100 000 (сто хиляди) лева ОТХВЪРЛЯ иска по чл. 26 от ЗОДОВ КАТО НЕОСНОВАТЕЛЕН.

О С Ъ Ж Д А ПРОКУРАТУРА на РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, гр. София, бул. "Витоша" № 2, ДА ЗАПЛАТИ на И. А. А. с ЕГН:*****, от гр. П., ул. "Я." №, разноски по делото в размер на 410 лева (четиристотин и десет .) лева, представляващи платена държавна такса и адвокатски хонорар.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Пловдивския апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Пазарджик: _____